

08.12.2020

Sayı 100

**tepav**

İstihdam İzleme Bülteni

### Eylül 2020'de Yıllık İstihdam 558 Bin Artarken, Antalya Çalışan Sayısı En Hızlı Düşen İl Oldu

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Eylül 2020 verilerine göre, 4/a sigortalı ücretli istihdamında yılın ikinci yarısı itibarıyla gözlenen toparlanma eğilimi devam etmiş, çalışan sayısı bir önceki yıla göre yüzde 3,9 oranında (558 bin) artarak 15 milyona ulaşmıştır.

Eylül 2020'de Eylül 2019'a göre 16 sektörde çalışan sayısı artarken, 6 sektörde gerilemiştir. Sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla azalan sektör (yüzde 50,4) hanehalklarının işverenler olarak faaliyeti sektörüdür. Ev içi çalışan personeli kapsayan ve yaklaşık 2/3'ünün sigorta kapsamı dışında olduğu bu grup, hafta sonu sokağa çıkma yasakları gibi pandemiye yönelik kısıtlayıcı tedbirlerden en olumsuz etkilenen sektör olmuştur. Diğer taraftan, ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar sektörü bu dönemde istihdamı en fazla artan sektördür (yüzde 28,7). Dolayısıyla, çalışma günlerinin sınırlandırılması nedeniyle, ev içi çalışanlardan yarı zamanlı nitelikteki işlere kayışların da gerçekleştiği düşünülmektedir. İstihdamı daralan diğer sektörler; yüzde 11,9 azalışla konaklama ve yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri ile yüzde 9 azalışla kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor sektörüdür. Bu gelişmeler turizm ve hizmet sektörü bağlantılı istihdamın henüz toparlanmadığını göstermektedir. Antalya ve Muğla'nın çalışan sayısı en hızlı azalan ilk beş il arasında olması da bu görüşü desteklemektedir. Salgın döneminde önem kazanan insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü, Ekim 2020'de de istihdamı yıllık olarak en fazla artan (yüzde 26,3) sektör olmuştur.

**Tablo 1. Ana Sektörlere Göre Yıllık Çalışan Sayısı Değişimi (Ocak-Eylül 2020), \* %**

	Ocak 2020-2019	Şubat 2020-2019	Mart 2020-2019	Nisan 2020-2019	Mayıs 2020-2019	Haziran 2020-2019	Temmuz 2020-2019	Ağustos 2020-2019	Eylül 2020-2019
A Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	-0.2	-3.9	-2.5	-3.4	-3.6	-0.8	-0.5	3.9	5.3
B Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-0.6	-4.7	-2.4	-7.2	-6.7	-1.9	-2.2	1.6	1.5
C İmalat	5.2	6.6	6.4	2.4	2.9	5.7	5.1	7.7	7.6
D Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	6.1	4.7	4.6	1.8	4.0	5.4	4.1	5.3	3.4
E Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İnşaat	-0.5	-0.5	-0.3	-1.2	-2.0	-1.2	-0.8	1.5	2.0
F İnşaat	-14.6	-13.0	-10.5	-15.6	-13.1	0.9	0.7	10.0	11.3
G Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	3.0	4.4	4.5	1.1	0.9	3.4	3.1	4.1	3.9
H Ulaştırma ve Depolama	6.5	7.1	6.5	1.9	2.1	4.8	5.2	7.2	2.8
I Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8.0	8.8	2.4	-16.4	-19.6	-18.0	-14.5	-9.2	-11.9
J Bilgi ve İletişim	11.1	11.7	10.2	5.3	5.3	8.0	7.7	8.2	4.3
K Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0.6	1.4	2.0	0.3	-0.2	1.1	-0.4	1.0	1.6
L Gayrimenkul Faaliyetleri	11.0	12.8	12.5	9.8	8.1	10.6	10.8	14.4	14.1
M Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0.1	0.8	-0.3	-4.6	-5.4	-3.5	1.2	-0.8	1.5
N İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-2.0	-4.5	-5.4	-11.3	-11.9	-9.6	-6.3	-4.2	-6.1
O Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	10.1	8.5	8.6	7.8	6.4	15.0	15.6	16.5	17.9
P Eğitim	5.6	5.4	2.4	-1.7	-3.4	3.0	2.5	3.6	-4.3
Q İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	12.1	12.5	15.1	15.2	15.2	18.6	18.9	20.8	26.3
R Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	6.5	8.4	2.5	-8.3	-11.1	-8.9	-9.5	-10.7	-9.0
S Diğer Hizmet Faaliyetleri	4.4	5.3	4.0	-4.1	-4.7	-3.7	-3.8	-0.2	-1.4
T Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri	-29.5	-32.9	-37.3	-39.0	-38.2	-35.2	-49.4	-49.1	-50.4
U Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	10.9	8.7	5.6	3.3	3.1	1.7	1.2	0.7	5.3
Ek-9 Ev Hizmetlerinde 10 Günden Fazla Çalışanlar	9.0	12.2	14.6	11.9	10.2	11.7	18.9	26.6	28.7
Toplam	2.4	2.9	2.5	-2.7	-2.8	1.0	1.7	4.5	3.9

**Tablo 2. Çalışan Sayısı En Hızlı Azalan İlk 5 İl (Ocak-Eylül 2020), \* %**

	Ocak 2020-2019	Şubat 2020-2019	Mart 2020-2019	Nisan 2020-2019	Mayıs 2020-2019	Haziran 2020-2019	Temmuz 2020-2019	Ağustos 2020-2019	Eylül 2020-2019
Antalya	5.2	5.5	-1.7	-19.1	-23.3	-22.1	-19.0	-11.2	-10.6
Ardahan	-25.0	-22.7	-18.9	-24.3	-22.8	-14.3	-12.9	-8.3	-8.7
Hakkari	8.9	4.3	1.2	0.8	-11.5	-7.4	-6.2	-2.4	-7.2
Muğla	2.4	3.8	0.0	-16.5	-23.5	-19.7	-13.2	-7.5	-6.2
Siirt	0.3	-1.4	-1.9	-3.9	-6.8	-3.2	0.6	-2.6	-4.9

(\* Sıralama Eylül 2020'ye göre yapılmıştır.

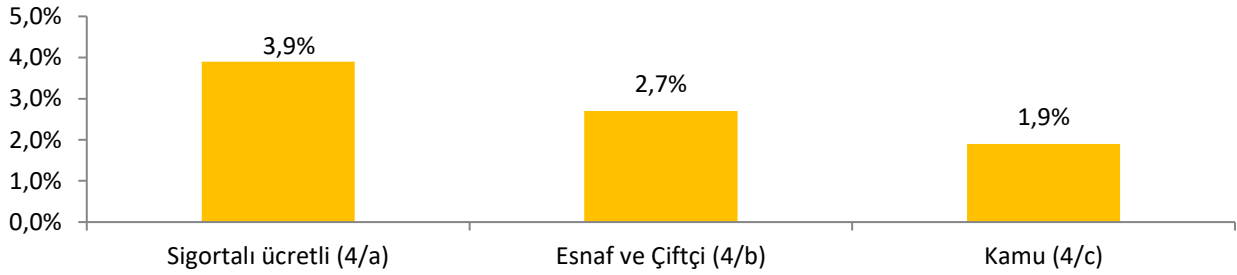
Kaynak: SGK ve TEPAV

### Genel Değerlendirme – Eylül 2020

TEPAV İstihdam İzleme Bülteni'nde, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) verileri, ücretli istihdamı, esnaf-çiftçi ve kamu çalışanı ayırımında ve sektörel / il bazlı incelenmekte; işyeri, KOBİ ve kadın istihdamına yönelik değerlendirmeler sunulmakta ve işsizlik sigortası ile kısa çalışma ödeneğinden faydalananlara ilişkin ek bilgilere yer verilmektedir. Bülten'in 100. sayısında, SGK ve İŞKUR'un Eylül 2020 verileri ile Ekim ayına ait kısa çalışma ödenekleri değerlendirilmektedir.

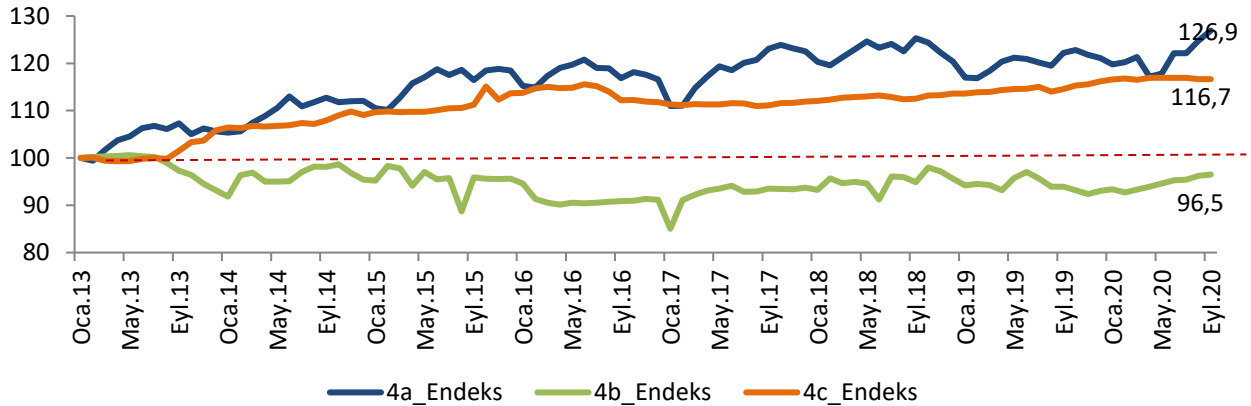
Eylül 2020'de, son bir yıldaki değişimlere bakıldığında, kayıtlı istihdamın yüzde 71'ini oluşturan sigortalı ücretli çalışanların yüzde 3,9 ile en fazla artış gösteren grup olduğu görülmüştür. Esnaf ve çiftçi sayısında yüzde 2,7 artış yaşanırken, kamu çalışanı sayısı ise yüzde 1,9 artmıştır.

**Şekil 1.** Çalışan Sayısındaki Değişim (Eylül 2019 – Eylül 2020)



Sigortalı ücretli (4/a), kendi hesabına çalışan esnaf ve çiftçi (4/b) ve kamu çalışanı (4/c) sayıları Ocak 2013'te 100 kabul edildiğinde, söz konusu değer Eylül 2020'de sigortalı ücretlilerde (4/a) 126,9, kendi hesabına çalışan esnaf ve çiftçilerde (4/b) 96,5 ve kamu çalışanlarında (4/c) ise 116,7 olmuştur.

**Şekil 2.** Aylara Göre Çalışan Sayısı (Ocak 2013=100)



### İstihdam 1 Yılda 558 Bin, 1 Ayda 72 Bin Arttı

Eylül 2020’de sigortalı ücretli çalışan sayısı Eylül 2019’a göre yüzde 3,9’luk artışla 14 milyon 999 bin olmuştur. Mevsimsellikten arındırılmış değerlere bakıldığında, Ağustos 2020’ye göre sigortalı ücretli çalışan sayısındaki artış 72 bindir.\*

Aynı dönemde, esnaf ve çiftçi sayısı yıllık yüzde 2,7’lik artışla 2 milyon 859 bin olmuştur. Mevsimsellikten arındırılmış değerlere bakıldığında, Ağustos 2020’ye göre artış 8 bindir. Diğer taraftan, kamu çalışan sayısı yıllık yüzde 1,9’luk artışla 3 milyon 112 bine ulaşmıştır. Ancak mevsimsellikten arındırılmış değerler Ağustos 2020’ye göre 662 azalış göstermektedir.

\*SGK Nisan 2017’den bu yana iyileştirme yaptığı sigortalı istatistiklerini yayımlamaktadır. Yeni serilerde 4/a kapsamındaki zorunlu sigortalı ücretli çalışan sayılarına stajyer ve kursiyerler dahil edilmemektedir.

**Tablo 4. 4/a Sigortalı Ücretli Çalışan Sayısı, 4/b Esnaf ve Çiftçi Sayısı, 4/c Kamu Çalışanı Sayısındaki Yıllık ve Aylık Değişim (Eylül 2020)**

	Yıllık Değişim**	Aylık Değişim***
4/a Sigortalı Ücretli	557.896	71.708
4/b Esnaf ve Çiftçi	75.930	7.716
4/c Kamu	56.777	-662

\*\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer

\*\*\* Mevsimsellikten arındırılmış değer

Kaynak: SGK, TEPAV

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### İnsan Sağlığı Hizmetleri 1 Yılda İstihdamı En Fazla Artan Sektör Oldu

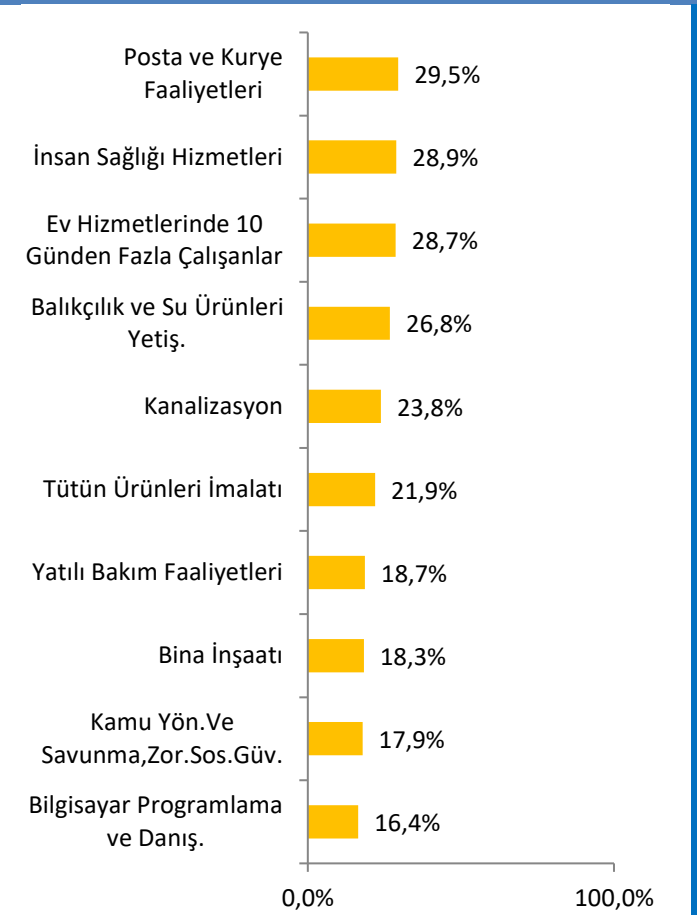
Sektörel bazlı değişimlere bakıldığında, yıllık en çok artış 154 bin ile insan sağlığı hizmetleri sektöründe olmuştur. Bu sektörü 142 bin artışla bina inşaatı ve 42 bin artışla giyim eşyaları imalatı sektörleri takip etmiştir. Çalışan sayısı en hızlı artan sektör ise yüzde 29,5 ile posta ve kurye faaliyetleri sektörü olmuştur. Bu sektörü yüzde 28,9 artışla insan sağlığı hizmetleri, yüzde 28,7 artışla ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar ve yüzde 26,8 artışla balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği sektörleri takip etmiştir. Pandemi döneminde öne çıkan posta ve kurye faaliyetleri, insan sağlığı hizmetleri gibi sektörlerin önemini koruduğu dikkat çekmektedir.

**Tablo 5. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

Sektör	Yıllık değişim*
İnsan Sağlığı Hizmetleri	154.076
Bina İnşaatı	142.493
Giyim Eşyaları İmalatı	42.283
Toptan Ticaret	38.270
Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	38.025
Perakende Ticaret	30.988
Tekstil Ürünleri İmalatı	26.613
Gıda Ürünleri İmalatı	26.259
Fabrikasyon Metal Ürünleri	22.728
Gayrimenkul Faaliyetleri	19.251
<b>Tüm Sektörler</b>	<b>557.896</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer  
Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Şekil 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Hızlı Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



**Kaynak: SGK, TEPAV**

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### Konaklama 1 Yılda İstihdamı En Fazla Azalan Sektör Oldu

Eylül 2020'de 89 sektörün 26'sında sigortalı ücretli çalışan sayısında azalış görülmüştür. En çok daralan sektör 101 binlik istihdam kaybı ile konaklama sektörü olmuştur. Oransal olarak bakıldığında, istihdam en hızlı ev içi çalışanların faaliyetleri sektöründe (yüzde 52,1) gerilemiştir. Bu sektörü yüzde 23,9'luk azalışla konaklama sektörü takip etmiştir.

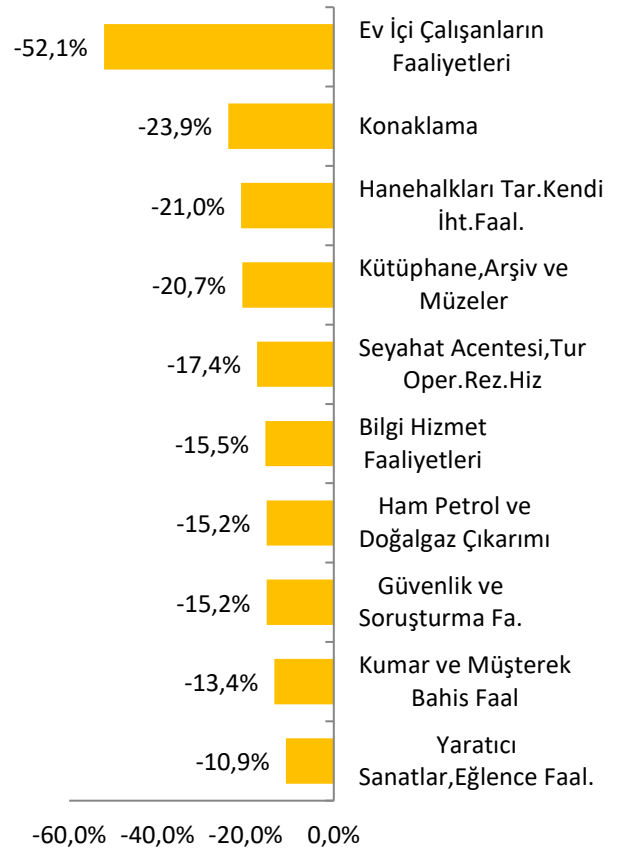
**Tablo 6. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Azalan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

Sektör	Yıllık değişim*
Konaklama	-100.618
Bina ve Çevre Düzenleme Faaliyetleri	-47.968
Güvenlik ve Soruşturma Faaliyetleri	-47.878
Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetleri	-32.419
Eğitim	-24.957
Seyahat Acentesi, Tur Operatörleri Rezervasyon Hizmetleri	-10.867
Bilgi Hizmet Faaliyetleri	-6.746
Ev İçi Çalışanların Faaliyetleri	-6.492
Reklamcılık ve Pazar Araştırması	-4.772
Spor, Eğlence ve Dinlence Faaliyetleri	-4.191
<b>Tüm Sektörler</b>	<b>557.896</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Kaynak: SGK, TEPAV**

**Şekil 4. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Hızlı Azalan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### İmalat Sanayinde Kayıtlı İstihdam 1 Yılda 284 Bin Arttı

Eylül 2020’de imalat sanayinde sigortalı ücretli çalışan sayısında Eylül 2019’a göre 284 bin (yüzde 7,6) artış gerçekleşirken, Ağustos 2020’ye göre artış 62 bindir.

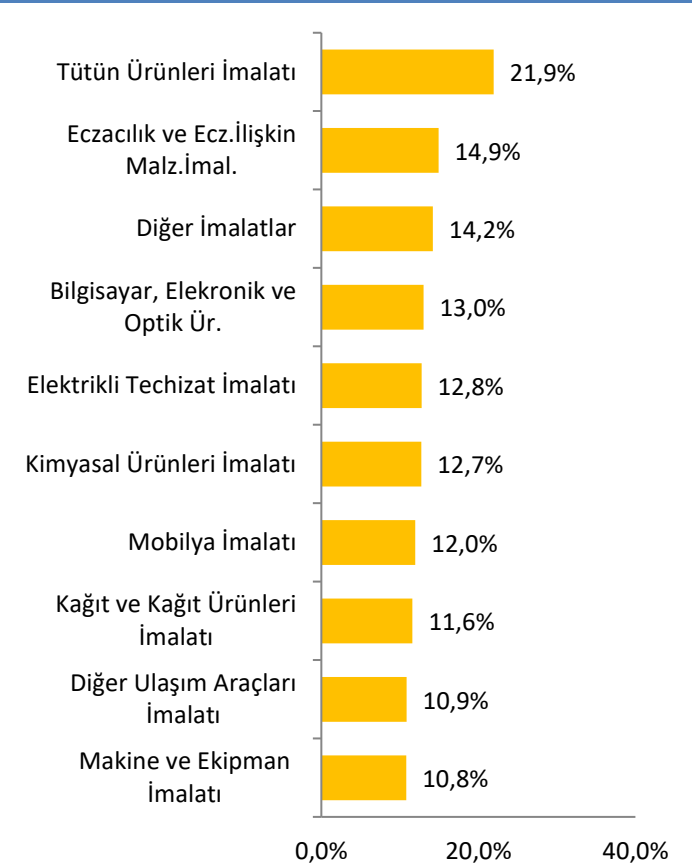
İmalat sanayi genelinde gözlenen bu artışın 24 alt sektöre yayıldığı, 42 bin artış ile giyim eşyaları imalatı sektörünün istihdamı en çok artan sektör olduğu görülmektedir. Bu sektörü 27 binlik artış ile tekstil ürünleri imalatı ve 26 binlik artış ile gıda ürünleri imalatı sektörleri takip etmiştir. İmalat sanayinde oransal olarak en hızlı artış ise yüzde 21,9 ile tütün ürünleri imalatı sektöründe olmuştur. Bu sektörü, yüzde 14,9 artış ile eczacılık ve eczacılığa ilişkin malzeme imalatı sektörü takip etmiştir.

**Tablo 7. İmalat Sanayiinde Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

Sektör	Yıllık değişim*
Giyim Eşyaları İmalatı	42.283
Tekstil Ürünleri İmalatı	26.613
Gıda Ürünleri İmalatı	26.259
Fabrikasyon Metal Ürünleri	22.728
Elektrikli Techizat İmalatı	19.203
Mobilya İmalatı	17.977
Makine ve Ekipman İmalatı	17.245
Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı	16.962
Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İmalatı	14.026
Metalik Olmayan Ürünler İmalatı	12.367
<b>Tüm İmalat Sanayi</b>	<b>284.081</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Şekil 5. İmalat Sanayiinde Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Hızlı Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



**Kaynak: SGK, TEPAV**

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### İstihdamı En Hızlı Artan İl Elazığ Oldu

Sigortalı ücretli çalışan sayısı Eylül 2020'de geçen yıla göre 10 ilde azalırken, 71 ilde artmıştır. En fazla artış 102 bin ile İstanbul'da yaşanmıştır. İstanbul'u 42 bin artışla Kocaeli, 41 bin artışla İzmir, 31 bin artışla Gaziantep ve 30 bin artışla Bursa takip etmiştir. Oransal olarak bakıldığında ise, istihdamı en hızlı artan il yüzde 31 ile Elazığ olmuştur. Elazığ'ı Batman, Bitlis, Kırıkkale ve Malatya takip etmiştir.

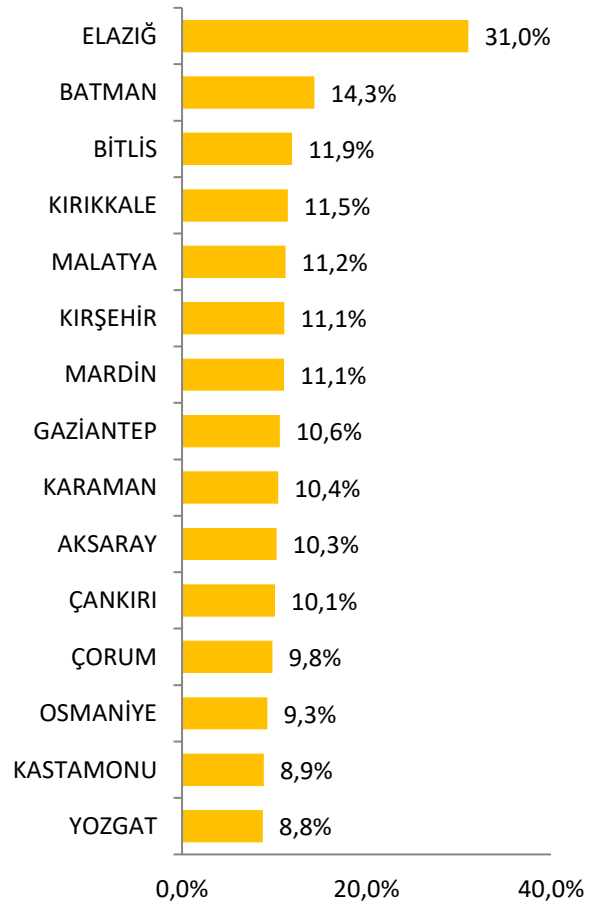
**Tablo 8. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

İller	Yıllık değişim*
İstanbul	102.305
Kocaeli	42.424
İzmir	40.909
Gaziantep	30.729
Bursa	30.167
Ankara	26.575
Konya	24.672
Tekirdağ	21.649
Elazığ	20.973
Adana	18.119
Mersin	14.781
Balıkesir	14.524
Kayseri	13.289
Manisa	12.527
Samsun	12.003
Tüm İller	557.896

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer  
Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Kaynak: SGK, TEPAV**

**Şekil 6. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Hızlı Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.



### 1 Yılda Kadın İstihdamı 125 Bin Arttı

Eylül 2020’de sigortalı ücretli kadın istihdamında Eylül 2019’a göre 125 bin artış (yüzde 2,8) gerçekleşirken, Ağustos 2020’ye göre artış 95 bindir.

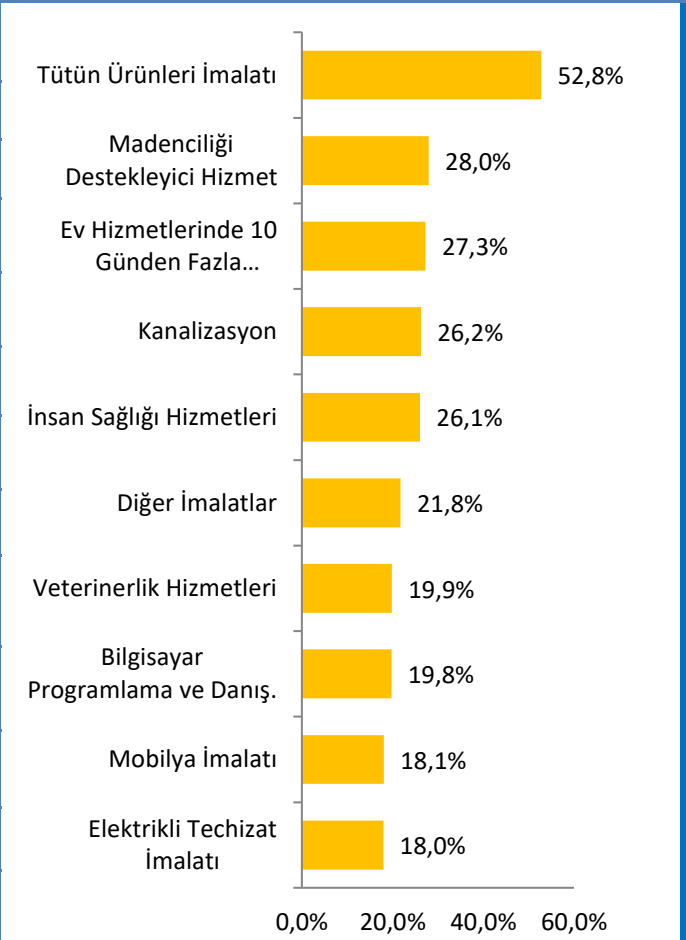
Sektörel bazda bakıldığında, son bir yılda 91 bin artışla insan sağlığı hizmetleri sektörü kadın çalışan sayısında en çok artış yaşanan sektör olmuştur. Bu sektörü 23 bin artışla giyim eşyaları imalatı ve 13 bin artışla ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar sektörleri takip etmiştir. Oransal artışlara bakıldığında, tütün ürünleri imalatı sektörü yüzde 52,8’lik artışla kadın istihdamını en hızlı artıran sektör olmuştur.

**Tablo 9. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

Sektör	Yıllık değişim*
İnsan Sağlığı Hizmetleri	90.752
Giyim Eşyaları İmalatı	22.683
Ev Hizmetlerinde 10 Günden Fazla Çalışanlar	12.503
Perakende Ticaret	11.360
Toptan Ticaret	11.181
Gıda Ürünleri İmalatı	9.162
Bilgisayar Programlama ve Danışmanlık	6.092
Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	6.036
Elektrikli Techizat İmalatı	6.019
Tekstil Ürünleri İmalatı	5.948
<b>Tüm Sektörler (Kadın)</b>	<b>124.558</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Şekil 7. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Hızlı Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



**Kaynak: SGK, TEPAV**

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### 1 Yılda İmalat Sanayinde Kadın İstihdamı 81 Bin Arttı

Eylül 2020’de imalat sanayinde çalışan kadın sayısında Eylül 2019’a göre 81 bin artış gerçekleşirken, Ağustos 2020’ye göre artış 17 bindir. Artışın tüm alt sektörlerle yayıldığı gözlenmektedir.

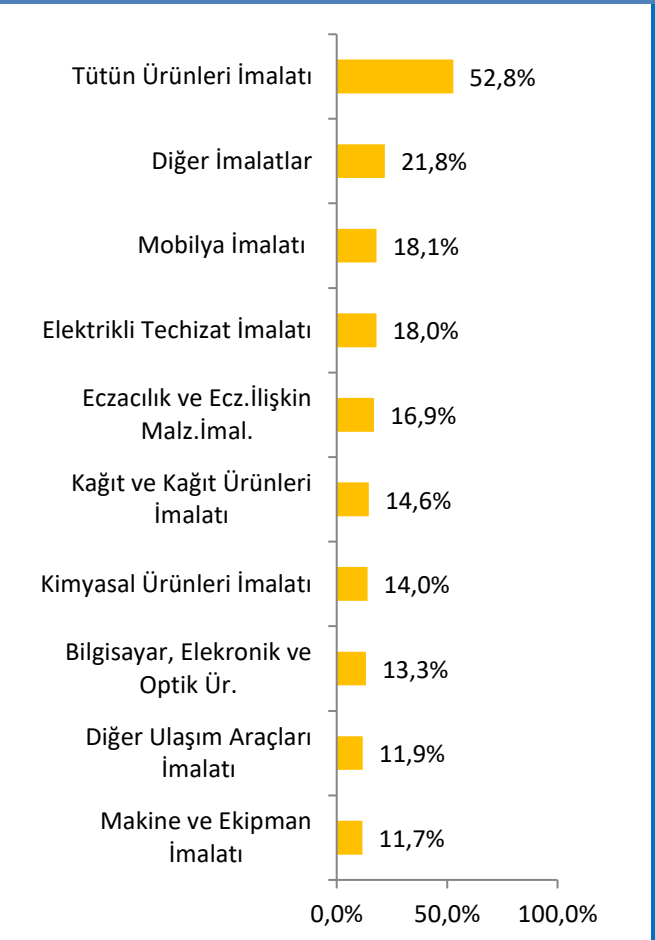
Son bir yılda kadın istihdamının en fazla arttığı sektör 23 bin artışla giyim eşyaları imalatı sektörü olmuştur. Bu sektörü gıda ürünleri imalatı ve elektrikli techizat imalatı sektörleri takip etmiştir. Oransal değişime bakıldığında ise yüzde 52,8’lik artışla tütün ürünleri imalatı sektörü sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en hızlı artan sektör olmuştur.

**Tablo 10. İmalat Sanayinde Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

Sektör	Yıllık değişim*
Giyim Eşyaları İmalatı	22.683
Gıda Ürünleri İmalatı	9.162
Elektrikli Techizat İmalatı	6.019
Tekstil Ürünleri İmalatı	5.948
Diğer İmalatlar	4.252
Mobilya İmalatı	3.973
Fabrikasyon Metal Ürünleri	3.923
Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı	3.890
Kimyasal Ürünleri İmalatı	2.832
Makine ve Ekipman İmalatı	2.590
<b>İmalat Sanayi (Kadın)</b>	<b>80.832</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Şekil 8. İmalat Sanayinde Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Hızlı Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



**Kaynak: SGK, TEPAV**

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### 1 Yılda Sigortalı Kadın Çalışan Sayısı En Hızlı Batman'da Arttı

Eylül 2020'de sigortalı ücretli kadın istihdamında Eylül 2019'a göre 81 ilin toplamında 125 bin artış yaşanırken, Ağustos 2020'ye göre bu artış 95 bindir.

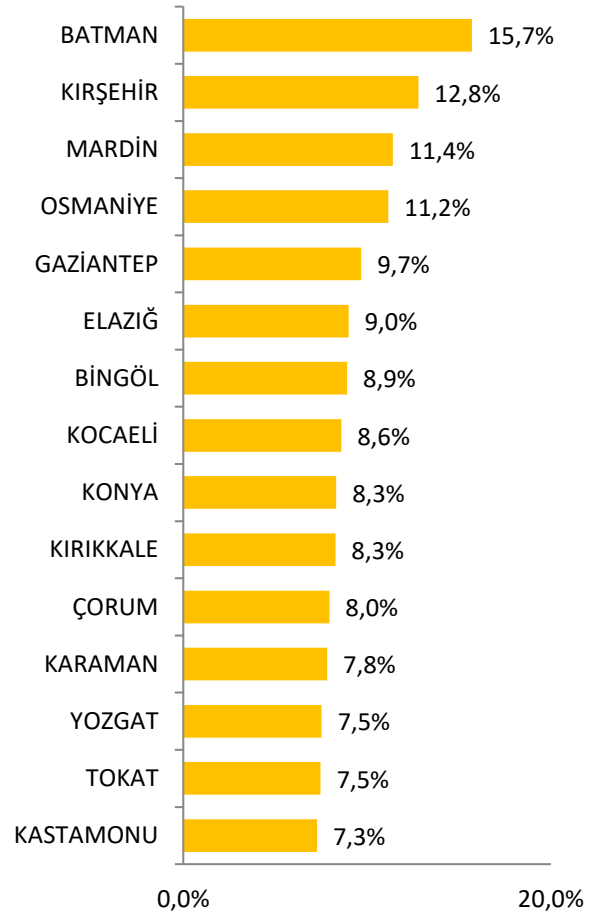
Eylül 2019'a göre kadın istihdamında artış gerçekleşen illerin başında 36 binlik artışıyla İstanbul gelmektedir. İstanbul'u 18 bin artış ile İzmir, 11 bin artış ile Kocaeli ve 9 bin artış ile Bursa takip etmiştir. Oransal değişime bakıldığında ise en hızlı artış yüzde 15,7 ile Batman'da yaşanmıştır. Batman'ı Kırşehir, Mardin, Osmaniye, Gaziantep ve Elazığ takip etmiştir.

**Tablo 11. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

İller	Yıllık değişim*
İstanbul	35.789
İzmir	18.224
Kocaeli	11.495
Bursa	9.409
Ankara	6.053
Tekirdağ	6.042
Gaziantep	5.639
Konya	5.332
Adana	4.633
Balıkesir	3.475
Denizli	3.293
Manisa	3.068
Samsun	2.866
Batman	2.495
Kayseri	2.367
<b>Tüm İller</b>	<b>124.558</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer  
Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Şekil 9. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Hızlı Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



**Kaynak: SGK, TEPAV**

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### 1 Yılda 62 Sektörde İşyeri Sayısı Arttı

Eylül 2020'de Türkiye genelinde faaliyet gösteren işyeri sayısı Eylül 2019'a göre yüzde 3,6 (67 bin) artarak 1 milyon 930 bin olmuştur.

Sektörel bazda incelendiğinde, Eylül 2019'a göre 13 bin artış ile perakende ticaret sektörü işyeri sayısı en fazla artan sektör olmuştur. Bu sektörü ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar, bina inşaatı ile gayrimenkul faaliyetleri sektörleri izlemiştir. Oransal değişime bakıldığında, kütüphane, arşiv ve müzeler sektöründeki işyeri sayısının yüzde 50,4 oranlık yüksek artışı dikkat çekmektedir. Yatılı bakım faaliyetleri, posta ve kurye faaliyetleri ve eczacılık ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı sektörleri hızlı artış sergileyen diğer sektörlerdir ve pandemi döneminde öne çıkan sektörler olarak önemlerini korumaktadır.

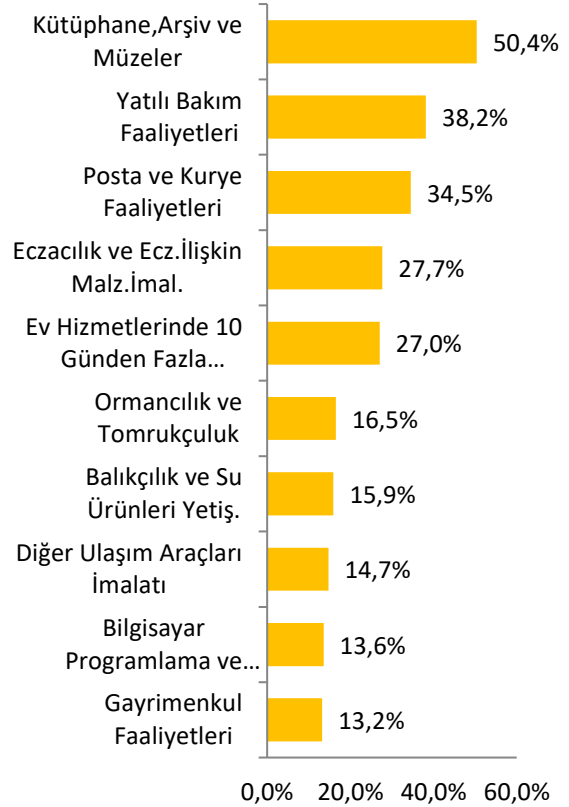
**Tablo 12. İşyeri Sayısı (4/a) En Fazla Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

Sektör	Yıllık değişim*
Perakende Ticaret	13.336
Ev Hizmetlerinde 10 Günden Fazla Çalışanlar	12.553
Bina İnşaatı	12.075
Gayrimenkul Faaliyetleri	8.327
Toptan Ticaret	6.323
Toptan ve Perakende Ticaret ve Motorlu Taşıtların Onarımı	6.074
İnsan Sağlığı Hizmetleri	3.594
Kara Taşımacılığı ve Boru Hattı Taşımacılığı	2.977
Giyim Eşyaları İmalatı	1.556
Özel İnşaat Faaliyetleri	1.417
<b>Tüm Sektörler</b>	<b>67.068</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Kaynak: SGK, TEPAV**

**Şekil 10. İşyeri Sayısı (4/a) En Hızlı Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### 1 Yılda İşyeri Sayısı 76 İlde Arttı

Eylül 2020’de, Eylül 2019’a göre işyeri sayısı Türkiye genelinde 67 bin (yüzde 3,6) artarken, artışların 76 ile yayıldığı gözlenmektedir.

Son bir yılda işyeri sayısı en çok artan il İstanbul (17 bin) olmuştur. İstanbul’u İzmir, Bursa, Ankara ve Kocaeli takip etmiştir. Oransal değişime bakıldığında, işyeri sayısı en hızlı artan il yüzde 9,8 artışla Batman olmuştur. Batman’ı Bartın, Bitlis, Şırnak, Mardin ve Erzincan takip etmiştir.

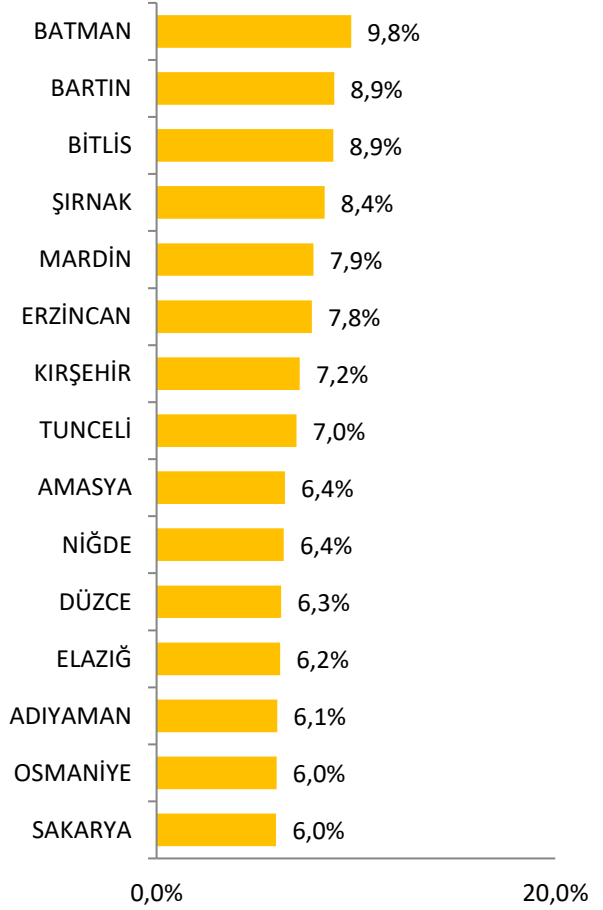
**Tablo 13. İşyeri Sayısı (4/a) En Fazla Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

İller	Yıllık değişim*
İstanbul	16.929
İzmir	4.973
Bursa	4.017
Ankara	3.238
Kocaeli	2.182
Adana	2.157
Konya	1.720
Gaziantep	1.383
Kayseri	1.346
Sakarya	1.327
Denizli	1.249
Balıkesir	1.230
Tekirdağ	1.196
Mersin	1.141
Antalya	1.126
Tüm İller	67.068

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

Kaynak: SGK, TEPAV

**Şekil 11. İşyeri Sayısı (4/a) En Hızlı Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### 1 Yılda KOBİ İşyeri Sayısı 67 Bin Arttı

Eylül 2020 verilerine göre Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme (KOBİ) sayısı 1 yılda 67 bin artarak 1 milyon 924 bine ulaşmıştır.

Eylül ayında geçen yıla göre KOBİ işyeri sayısı en fazla artan il 17 bin ile İstanbul olmuştur. İstanbul'u İzmir, Bursa, Ankara, Kocaeli ve Adana takip etmiştir. KOBİ işyeri sayılarının sektörel dağılımlarına bakıldığında, 1 yılda en hızlı artan sektör yüzde 50,4 ile kütüphane, arşiv ve müzeler sektörü olmuştur. Bu sektörü, yatılı bakım faaliyetleri, posta ve kurye faaliyetleri ve eczacılık ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı sektörleri izlemiştir.

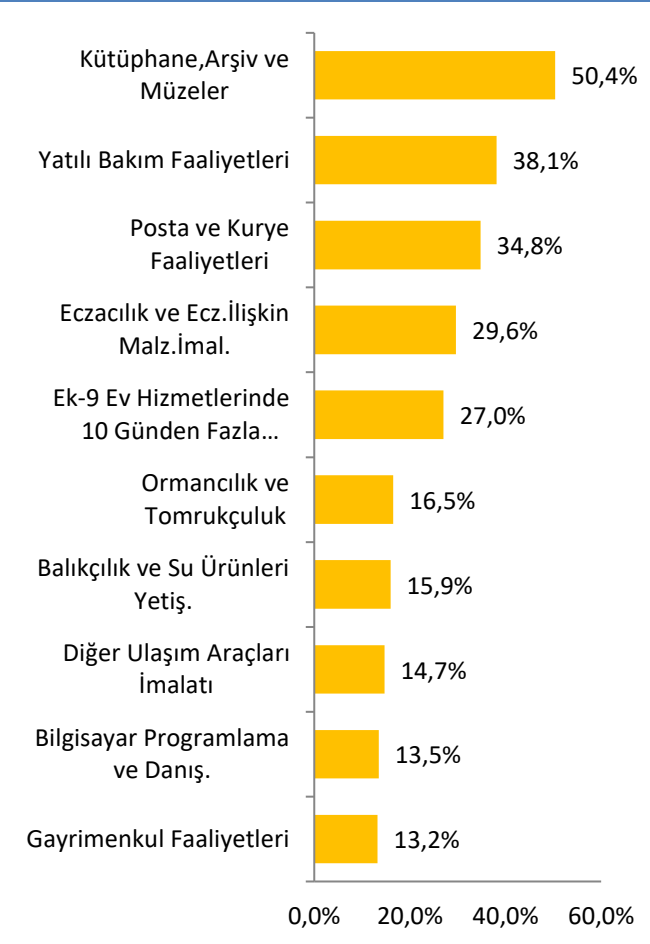
**Tablo 14. KOBİ İşyeri Sayısı En Fazla Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

İller	Yıllık değişim*
İstanbul	16.899
İzmir	4.964
Bursa	4.007
Ankara	3.238
Kocaeli	2.158
Adana	2.151
Konya	1.703
Gaziantep	1.357
Kayseri	1.337
Sakarya	1.321
Denizli	1.241
Antalya	1.237
Balıkesir	1.227
Tekirdağ	1.174
Mersin	1.139
<b>Tüm İller</b>	<b>66.924</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır. Sadece çalışan sayısı dikkate alınarak KOBİ tanımı yapılmıştır.

**Kaynak: SGK, TEPAV**

**Şekil 12. KOBİ İşyeri Sayısı En Hızlı Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### 1 Yılda KOBİ'lerde Sigortalı Çalışan Sayısı 405 Bin Arttı

Sigortalı çalışan sayılarının KOBİ'lere göre dağılımlarına bakıldığında, Eylül 2019'a göre KOBİ sigortalı çalışan sayısı 405 bin artarken, Ağustos 2020'ye göre artış 186 bindir.

Eylül 2019'a göre KOBİ sigortalı çalışan sayısı en fazla artan il 69 bin istihdam artışı ile İstanbul olmuştur. İstanbul'u 33 bin artış ile İzmir, 26 bin artış ile Bursa, 23 bin artışla Kocaeli ve 17 bin artış ile Ankara izlemiştir. KOBİ sigortalı çalışan sayısı en hızlı artan sektör yüzde 65,6 ile tütün ürünleri imalatı sektörü olmuştur. Bu sektörü posta ve kurye faaliyetleri ile ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar sektörleri takip etmiştir.

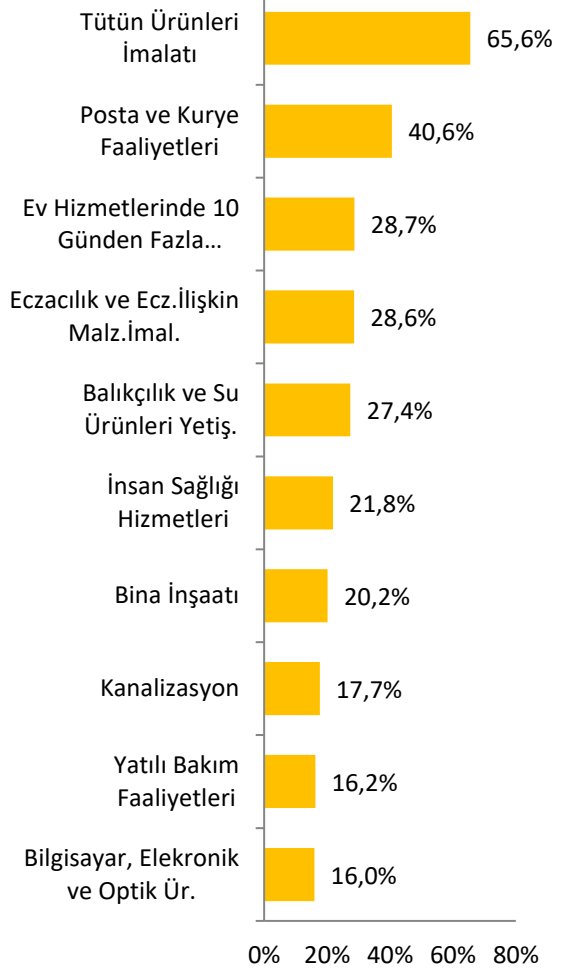
**Tablo 15. KOBİ Sigortalı Çalışan Sayısı (4/a) En Fazla Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

İller	Yıllık değişim*
İstanbul	69.019
İzmir	32.366
Bursa	25.896
Kocaeli	22.706
Ankara	16.707
Gaziantep	14.500
Adana	14.442
Konya	14.008
Tekirdağ	11.932
Balıkesir	9.909
Samsun	9.899
Mersin	9.733
Denizli	9.531
Kayseri	8.466
Sakarya	8.204
<b>Tüm İller</b>	<b>404.630</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer  
Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.  
Sadece çalışan sayısı dikkate alınarak KOBİ tanımı yapılmıştır.

**Kaynak: SGK, TEPAV**

**Şekil 13. KOBİ Sigortalı Çalışan Sayısı (4/a) En Hızlı Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### 1 Yılda Esnaf Sayısı 138 Bin Arttı

Türkiye genelinde esnaf sayısı Eylül 2019'a göre 138 bin (yüzde 6,4) artarak 2 milyon 286 bin olmuştur. Ağustos 2020'ye göre esnaf sayısındaki artış 13 bindir.

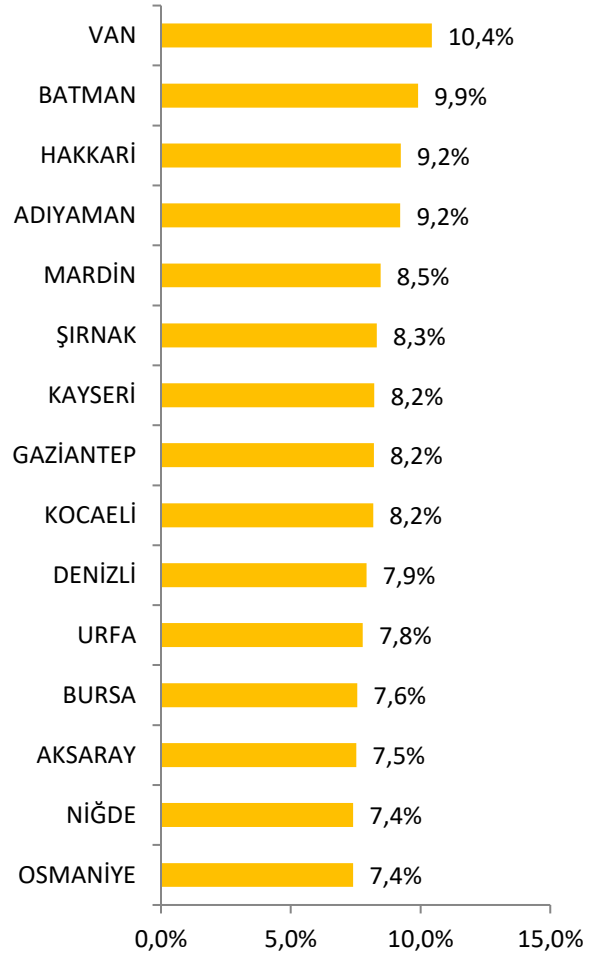
Son bir yılda esnaf sayısı en fazla İstanbul'da artmıştır. İstanbul'u Ankara, İzmir, Antalya, Bursa ve Konya takip etmiştir. Oransal olarak bakıldığında, esnaf sayısı en hızlı (yüzde 10,4) Van'da artmıştır. Van'ı Batman, Hakkari, Adıyaman, Mardin ve Şırnak takip etmiştir.

**Tablo 16. Esnaf Sayısı (4/b) En Fazla Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

İller	Yıllık değişim*
İstanbul	35.639
Ankara	9.584
İzmir	7.350
Antalya	6.887
Bursa	6.388
Konya	4.252
Gaziantep	4.129
Adana	3.572
Kocaeli	3.290
Mersin	2.953
Manisa	2.890
Denizli	2.833
Urfa	2.774
Kayseri	2.691
Hatay	2.463
<b>Tüm İller</b>	<b>138.181</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer  
Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Şekil 14. Esnaf Sayısı (4/b) En Hızlı Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



**Kaynak: SGK, TEPAV**

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.



### 1 Yılda Kayıtlı Çiftçi Sayısı 62 Bin Azaldı

Eylül 2020'de çiftçi sayısında Türkiye genelinde Eylül 2019'a göre 62 bin (yüzde 9,8) azalış gerçekleşirken, Ağustos 2020'ye göre azalış 5 bindir.

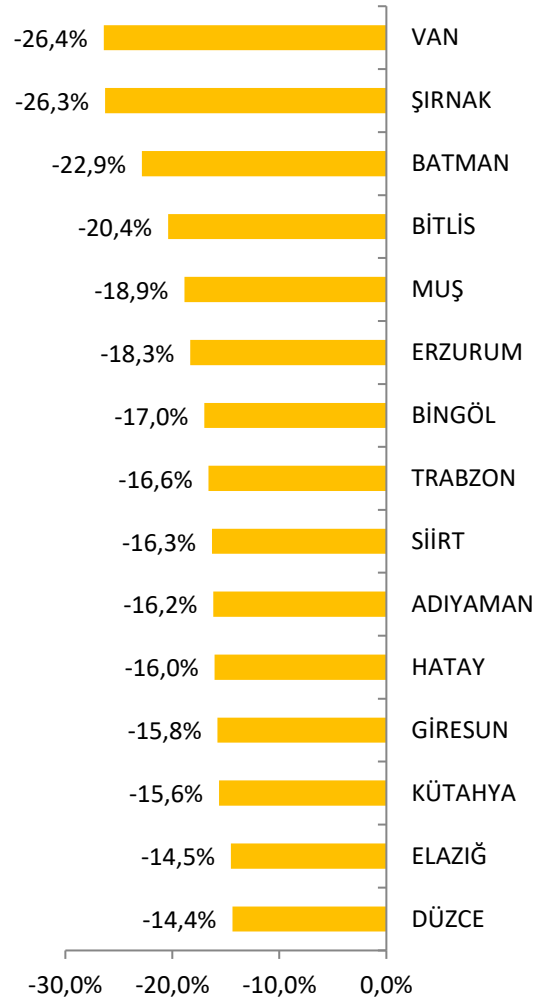
1 yılda çiftçi sayısı Eskişehir dışındaki tüm illerde azalmıştır. Çiftçi sayısı en fazla azalan il Konya olmuştur. Konya'yı Manisa, Şanlıurfa, Mersin ve Samsun takip etmiştir. Oransal olarak en hızlı azalış ise yüzde 26,4 ile Van'da gerçekleşmiştir. Van'ı Şırnak, Batman, Bitlis ve Muş takip etmiştir.

**Tablo 17. Çiftçi Sayısı (4/b) En Fazla Azalan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

İller	Yıllık değişim*
Konya	-3.086
Manisa	-2.700
Urfa	-2.614
Mersin	-2.337
Samsun	-2.227
Balıkesir	-2.152
Hatay	-2.091
Antalya	-2.052
İzmir	-1.538
Aydın	-1.429
Adana	-1.334
Malatya	-1.301
Yozgat	-1.285
Gaziantep	-1.257
Erzurum	-1.256
Tüm İller	-62.251

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Şekil 15. Çiftçi Sayısı (4/b) En Hızlı Azalan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



**Kaynak: SGK, TEPAV**

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### Kamu Çalışanı Sayısı 1 Yılda 57 Bin Arttı

Eylül 2020’de kamu çalışanı sayısı Türkiye genelinde Eylül 2019’a göre 57 bin (yüzde 1,9) artarken, mevsimsellikten arındırılmış değerlere bakıldığında, Ağustos 2020’ye göre 662 azalış gerçekleşmiştir.

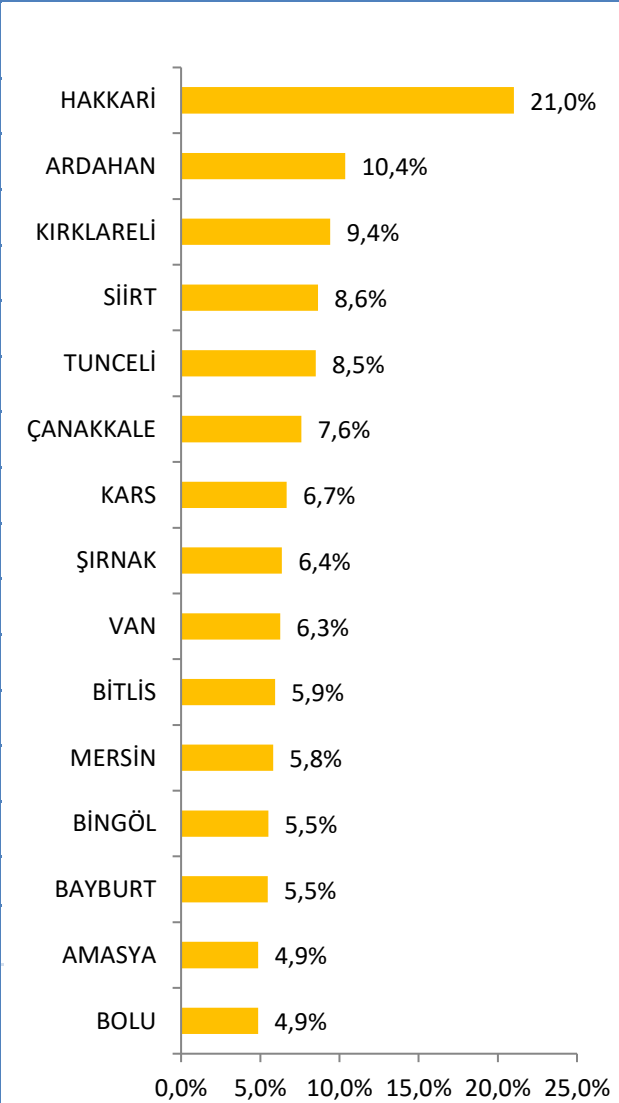
Eylül 2019’a göre Hakkari, 5 bin artış ile kamu çalışanı sayısı en fazla artan il olmuştur. Hakkari’yi İstanbul, Ankara, Mersin ve Diyarbakır izlemiştir. Oransal olarak incelendiğinde, Eylül 2019’a göre en hızlı artış yüzde 21 ile Hakkari’de gerçekleşmiştir.

Tablo 18. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı En Fazla Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)

İller	Yıllık değişim*
Hakkari	4.822
İstanbul	4.610
Ankara	4.381
Mersin	3.730
Diyarbakır	3.132
Antalya	2.436
Balıkesir	2.323
Van	2.321
Hatay	2.030
Çanakkale	1.898
Şırnak	1.818
Urfa	1.770
Gaziantep	1.685
Kırklareli	1.453
Siirt	1.406
<b>Tüm İller</b>	<b>56.777</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer  
Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

Şekil 16. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı En Hızlı Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)



Kaynak: SGK, TEPAV

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### Kocaeli, 1 Yılda Kazancı En Fazla Artan İl Oldu

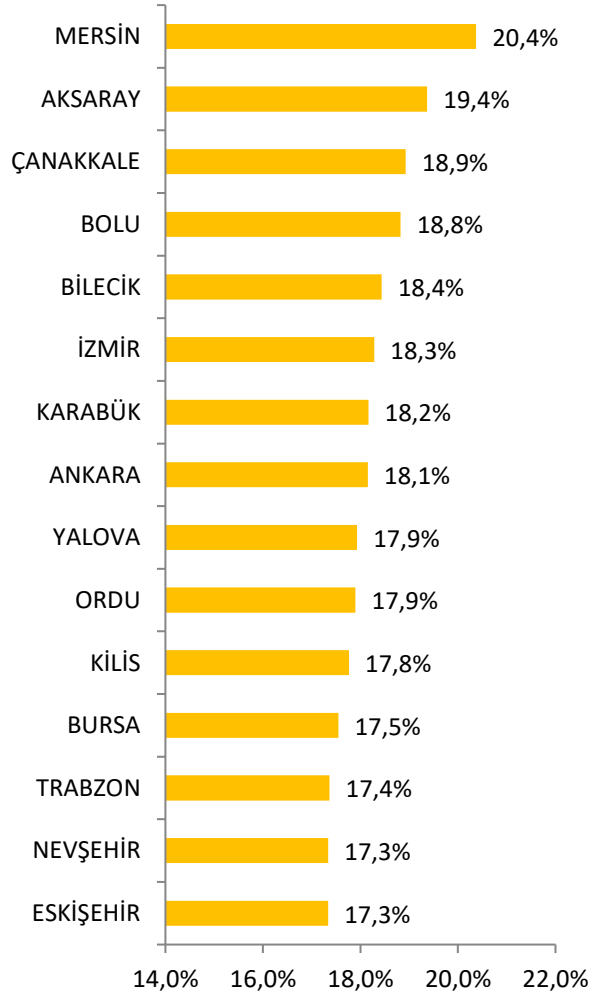
4/a sigortalı kapsamında prime esas ortalama günlük kazançların illere göre dağılımları incelendiğinde, Eylül 2020 verilerine göre Kocaeli, 27,9 lira artış ile 1 yılda ortalama günlük kazancı en fazla artan il olmuştur. Kocaeli'ni Ankara, Bilecik, İstanbul ve Eskişehir takip etmiştir. Bir yılda ortalama günlük kazancı en hızlı artan il yüzde 20,4 ile Mersin olmuştur. Mersin'i Aksaray, Çanakkale, Bolu ve Bilecik izlemiştir.

Tablo 19. Ortalama Günlük Kazancı (TL) (4/a) En Fazla Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)

İller	Yıllık değişim*
Kocaeli	27,87
Ankara	27,76
Bilecik	27,08
İstanbul	25,89
Eskişehir	25,51
İzmir	25,27
Karabük	24,89
Çanakkale	24,15
Bursa	23,98
Mersin	23,87
Sakarya	23,68
Manisa	23,15
Bolu	23,02
Yalova	22,94
Zonguldak	22,54
Tüm İller	22,12

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer  
Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

Şekil 17. Ortalama Günlük Kazancı (TL) (4/a) En Hızlı Artan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)



Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

Kaynak: SGK, TEPAV

### 1 Yılda Kazancı En Hızlı Artan Sektör Yaratıcı Sanatlar, Eğlence Faaliyetleri Sektörü Oldu

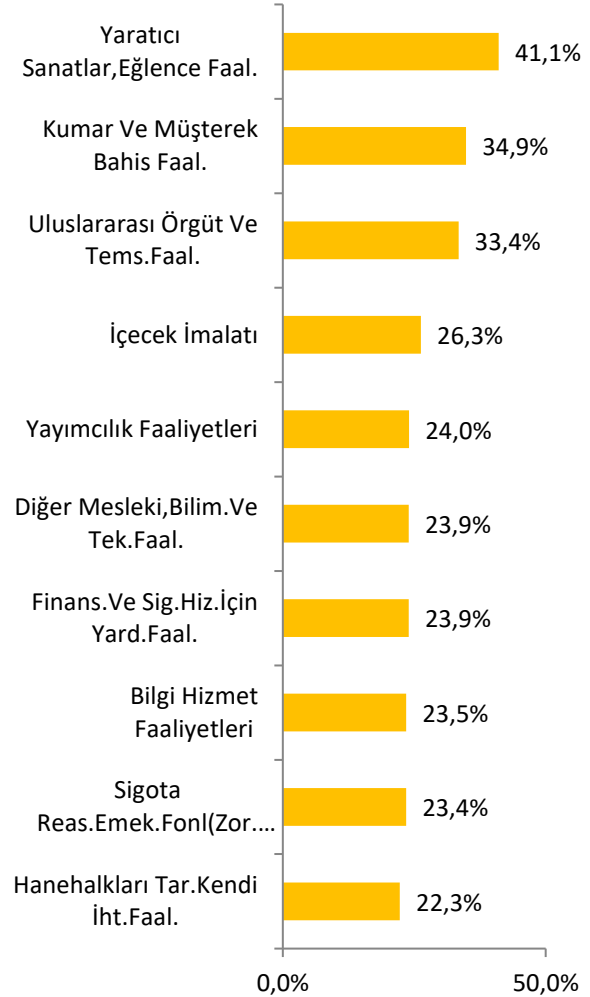
4/a sigortalı kapsamında prime esas ortalama günlük kazançların sektörlere göre dağılımına bakıldığında, Eylül 2020 verilerine göre, uluslararası örgüt ve temsil faaliyetleri sektörü 88,9 lira ile 1 yılda ortalama günlük kazancı en fazla artan sektör olmuştur. Bu sektörü yaratıcı sanatlar, eğlence faaliyetleri ile ham petrol ve doğalgaz çıkarımı sektörleri takip etmiştir. Bir yılda ortalama günlük kazancı en hızlı artan sektör ise yüzde 41,1'lik artış ile yaratıcı sanatlar ve eğlence faaliyetleri sektörü olmuştur.

**Tablo 20. Ortalama Günlük Kazancı (TL) (4/a) En Fazla Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**

İller	Yıllık değişim*
Uluslararası Örgüt ve Temsili Faaliyetler	88,92
Yaratıcı Sanatlar, Eğlence Faaliyetleri	64,89
Ham Petrol ve Doğalgaz Çıkarımı	57,64
Sigorta Reasürans, Emeklilik Fonları	52,27
İçecek İmalatı	48,49
Finansal Hizmetler	47,06
Bilgisayar Programlama ve Danışmanlık	43,47
Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri	43,22
Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İmalatı	41,97
Finansal ve Sigorta Hizmetleri için Yardımcı Faaliyetler	41,23
<b>Tüm Sektörler</b>	<b>22,12</b>

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

**Şekil 18. Ortalama Günlük Kazancı (TL) (4/a) En Hızlı Artan 10 Sektör (Eylül 2019 – Eylül 2020)**



Kaynak: SGK, TEPAV

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### 1 Yılda İşsizlik Ödeneği Bekleyenlerin Sayısı 64 Bin Azaldı

Eylül 2020’de işsizlik ödeneği bekleyenlerin sayısında Eylül 2019’a göre yüzde 43,6 oranında (64 bin) azalış görülmüştür. İşsizlik ödeneği bekleyenler en çok İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa’da azalmıştır. Bu dönemde, işsizlik ödeneği alanların sayısı 49 bin (yüzde 62,3) gerilerken, en fazla azalış İstanbul’da gözlenmiş; İstanbul’u Ankara, İzmir, Bursa ve Adana takip etmiştir.

Tablo 21. İşsizliği Ödeneği Bekleyenlerin Sayısı En Fazla Azalan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)

İller	Yıllık değişim*	Aylık değişim**
İstanbul	-20.076	929
Ankara	-5.375	390
İzmir	-5.222	476
Bursa	-3.892	64
Antalya	-2.267	-546
Kocaeli	-2.095	47
Tekirdağ	-1.857	72
Gaziantep	-1.498	626
Konya	-1.468	8
Adana	-1.443	-6
Kayseri	-1.219	-16
Mersin	-1.163	131
Manisa	-1.158	139
Denizli	-982	24
Eskişehir	-890	-114
Tüm İller		10.768**
Tüm İller	-64.308*	3.926*

Tablo 22. İşsizliği Ödeneği Alan Sayısı En Fazla Azalan 15 İl (Eylül 2019 – Eylül 2020)

İller	Yıllık değişim*	Aylık değişim**
İstanbul	-14.590	1.141
Ankara	-3.942	454
İzmir	-3.713	145
Bursa	-2.754	211
Adana	-1.470	114
Kocaeli	-1.438	214
Antalya	-1.418	186
Tekirdağ	-1.189	171
Gaziantep	-1.160	248
Konya	-986	70
Mersin	-985	72
Manisa	-881	55
Kayseri	-773	84
Balıkesir	-665	10
Denizli	-652	55
Tüm İller		4.671**
Tüm İller	-49.079*	2.246*

\* Mevsimsellikten arındırılmamış değer  
\*\*Mevsimsellikten arındırılmış değerler  
Sıralama yıllık değişime göre yapılmıştır.

Kaynak: İŞKUR, TEPAV

Verilere <https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/1561> adresinden ulaşılabilir.

### Son 1 Yılda Kısa Çalışma Ödeneğinden Yararlanan Kişi Sayısı 911 Bin Arttı

Ekim 2020’de 928 bin kişi kısa çalışma ödeneğinden yararlanmıştır. Pandemi döneminde, Nisan ve Mayıs aylarında yoğunluk kazanan uygulamada, ödeme yapılan kişi sayısı 3,3 milyona ve ödenek miktarı da 5,6 milyar TL ile en yüksek değerlerine ulaşmış, izleyen aylarda tedrici olarak gerilemiştir. Bu çerçevede, Ekim 2020’de faydalanan sayısı bir önceki aya göre 124 bin azalmış, ödeme miktarı da geçen aya göre 179 bin TL düşmüştür.

Tablo 23. Kısa Çalışma Ödemeleri (Ekim 2020)

	2019		2020		Kişi Sayısındaki Yıllık Değişim	Ödeme Miktarındaki Yıllık Değişim (Bin TL)
	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (Bin TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (Bin TL)		
Ocak	26.562	18.800	24.847	23.210	-1.715	4.410
Şubat	36.139	24.598	17.862	12.096	-18.277	-12.502
Mart	35.850	27.966	96.636	32.232	60.786	4.266
Nisan	23.259	20.946	3.243.126	5.100.339	3.219.867	5.079.393
Mayıs	11.964	10.273	3.282.817	5.560.422	3.270.853	5.550.149
Haziran	9.638	7.435	2.486.854	3.375.844	2.477.216	3.368.409
Temmuz	6.328	5.987	1.774.865	2.640.433	1.768.537	2.634.446
Ağustos	9.687	9.704	1.302.755	2.042.091	1.293.068	2.032.387
Eylül	10.839	11.728	1.051.710	1.616.172	1.040.871	1.604.444
Ekim	16.236	15.125	927.621	1.437.019	911.385	1.421.894
Kasım	16.219	13.041				
Aralık	24.405	16.206				
<b>Toplam</b>		<b>181.809</b>		<b>21.839.859</b>		

Kaynak: İŞKUR, TEPAV